

MINISTER EDUKACJI NARODOWEJ

DKOW-WOKW-AP-0401/ 1/11

Pan

Bogdan Borusewicz

Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej

Warszawa, 2011-01-04

SECRETARIAT
Biura Prac Senackich
wpłynęło dn. 04.01.2011
nr. 111.....podpis.....

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na oświadczenie Pana Senatora Jana Wyrowińskiego złożone podczas 67. posiedzenia Senatu RP w dniu 17 grudnia 2010 r. w sprawie Gimnazjum i Liceum Akademickiego w Toruniu uprzejmie wyjaśniam, co następuje.

Zasady dotowania publicznych szkół i placówek oświatowych prowadzonych przez osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego oraz przez osoby fizyczne określają przepisy art. 80 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.). I tak:

- szkołom publicznym dotacja przysługuje na każdego ucznia z budżetu jednostki samorządu terytorialnego obowiązanej do prowadzenia odpowiedniego typu i rodzaju szkół, w wysokości równej wydatkom bieżącym przewidzianym na jednego ucznia w szkołach tego samego typu i rodzaju prowadzonych przez tę jednostkę samorządu terytorialnego, nie niższej jednak niż kwota przewidziana na jednego ucznia szkoły danego typu i rodzaju w części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostki samorządu terytorialnego; przypadku nieprowadzenia przez jednostkę samorządu terytorialnego szkoły tego samego typu i rodzaju podstawą ustalenia wysokości dotacji jest kwota przewidziana na jednego ucznia szkoły publicznej w części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego (ust. 3);
- placówkom publicznym, o których mowa w art. 2 pkt 5 i 7 ustawy o systemie oświaty, dotacja przysługuje na każdego wychowanka z budżetu powiatu

w wysokości równej wydatkom bieżącym przewidzianym na jednego wychowanka w placówkach tego samego rodzaju prowadzonych przez powiat, jednak nie niższej od kwoty przewidzianej na jednego wychowanka placówki tego rodzaju w części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostki samorządu terytorialnego; w przypadku nieprowadzenia przez powiat placówki publicznej danego rodzaju podstawą ustalenia wysokości dotacji jest kwota przewidziana na jednego wychowanka placówki tego rodzaju w części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego (ust. 3a).

Zadania oświatowe związane z prowadzeniem i dotowaniem przez jednostki samorządu terytorialnego szkół i placówek oświatowych finansowane są z dochodów jednostek samorządu terytorialnego. Jednym z dochodów samorządów terytorialnych jest część oświatowa subwencji ogólnej. Zgodnie z art. 27 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2010 r. Nr 80, poz. 526, z późn. zm.) wysokość części oświatowej subwencji ogólnej dla wszystkich jednostek samorządu terytorialnego ustala corocznie ustawa budżetowa. Kwotę przeznaczoną na część oświatową subwencji ogólnej dla wszystkich gmin, powiatów i województw samorządowych ustala się w wysokości łącznej kwoty części oświatowej subwencji ogólnej, nie mniejszej niż przyjęta w ustawie budżetowej w roku bazowym, skorygowanej o kwotę innych wydatków z tytułu zmiany realizowanych zadań oświatowych (art. 28 ust. 1 ww. ustawy). Część oświatową subwencji ogólnej – po odliczeniu rezerwy ustawowej 0,6 % (art. 28 ust. 2) – dzieli się między jednostki samorządu terytorialnego (art. 28 ust. 5) według zasad określanych corocznie w rozporządzeniu ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania (art. 28 ust. 6). Subwencja oświatowa ustalana jest na dany rok kalendarzowy i przekazywana jest do jednostek samorządu terytorialnego z budżetu państwa.

Ze względu na rozbudowaną strukturę zadań edukacyjnych realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego, formuła algorytmicznego podziału subwencji oświatowej uwzględnia szereg czynników i parametrów obrazujących specyfikę kształtowania składowych elementów subwencji w odniesieniu zarówno do zadań szkolnych jak i zadań pozaszkolnych. Algorytm podziału subwencji oświatowej jest

corocznie modyfikowany, a potrzeba tej modyfikacji wynika z analizy wskaźników ekonomicznych obrazujących przeciętne koszty kształcenia i działalności szkół oraz placówek oświatowo-wychowawczych. Algorytm podziału subwencji oświatowej uzależnia wysokość przyznawanych środków od skali i struktury realizowanych zadań, mierzonych liczbą uczniów i wychowanków, z uwzględnieniem stopni awansu zawodowego nauczycieli, z wyłączeniem zadań związanych z dowozem uczniów oraz zadań związanych z prowadzeniem przedszkoli ogólnodostępnych i oddziałów ogólnodostępnych w przedszkolach z oddziałami integracyjnymi. Konstrukcja algorytmu opiera się na podstawowym założeniu, iż środki subwencyjne dzielone są według kryteriów jednolitych i powszechnych, a zatem identycznych dla wszystkich JST.

W celu doprecyzowania sposobu mierzenia skali zadań oświatowych realizowanych przez poszczególne JST i dostosowania do nich wysokości subwencji algorytm uzależnia tę wysokość od liczby uczniów przeliczeniowych otrzymanej przez zastosowanie zróżnicowanych wag dla wybranych kategorii uczniów (wychowanków) i określonych typów i rodzajów szkół oraz wskaźnika korygującego, uwzględniającego stopnie awansu zawodowego nauczycieli. W formule algorytmicznej podziału subwencji oświatowej pomiędzy JST wagi są addytywne, tj. jeżeli uczeń zalicza się do kilku wag, to są one sumowane. Kwota finansowego standardu „A”, czyli kwota subwencji oświatowej przypadająca na jednego ucznia przeliczeniowego, jest swoistym, kalkulacyjnym bonem oświatowym na ucznia jednolitym dla wszystkich JST ustalany co roku. Użyte w algorytmie pojęcie ucznia przeliczeniowego oraz wartości wag odpowiadają średnim statystycznym, podczas gdy rzeczywiste zróżnicowanie jednostkowych kosztów pomiędzy szkołami, nawet szkołami tego samego typu w tej samej jednostce samorządu terytorialnego jest ogromne i wynika z bardzo wielu szczegółowych przyczyn.

Ostateczne kwoty części oświatowej subwencji ogólnej ustalone na dany rok dla poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego mogą być zwiększone jedynie ze środków 0,6 % rezerwy subwencji oświatowej. Podział środków finansowych z tej rezerwy dokonywany jest corocznie wyłącznie w oparciu o kryteria jej rozdysponowania.

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu na funkcjonowanie Gimnazjum i Liceum Akademickiego (wraz z internatem), otrzymuje dotację w trybie, o którym mowa wyżej. W budżecie Ministerstwa Edukacji Narodowej nie ma dodatkowych środków, które mogłyby być przeznaczone na dofinansowanie działalności ww. szkół.

Przy naliczaniu ostatecznych kwot części oświatowej subwencji ogólnej dla Miasta Toruń, które jest organem dotującym Gimnazjum i Liceum Akademickie (wraz z internatem), w części gminnej uwzględniono 129 uczniów Gimnazjum Akademickiego, a w części powiatowej 175 uczniów Liceum Akademickiego i 146 wychowanków internatu. Środki subwencyjne przypadające na tych uczniów i wychowanków są środkami budżetowymi, skalkulowanymi na sfinansowanie działalności w roku 2010, zarówno Gimnazjum, jak i Liceum Akademickiego, które w formie dotacji podmiotowej winny być przekazane przez Miasto Toruń tym szkołom.

Pragnę podkreślić, że przepisy art. 1 pkt 4 i 6 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.), nakładają na system oświaty obowiązek zapewnienia każdemu dziecku uczęszczającemu do przedszkola, szkoły czy placówki, wsparcia w rozwoju i pomocy psychologiczno-pedagogicznej, stosownie do jego potrzeb rozwojowych i edukacyjnych, a także zapewnienia opieki nad uczniami szczególnie uzdolnionymi poprzez umożliwianie realizowania indywidualnych programów nauczania oraz ukończenia szkoły każdego typu w skróconym czasie.

W celu poprawienia warunków praktycznego wykonania wspomnianych zapisów Ministerstwo Edukacji Narodowej rozpoczęło realizację - w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego - projektu pn. „Opracowanie i wdrożenie kompleksowego systemu pracy z uczniem zdolnym”.

Projekt rozpoczął się 1 lutego 2010 r. i będzie realizowany do końca 2013 roku. Jego celem jest opracowanie i wdrożenie systemowych rozwiązań w zakresie pracy z uczniem zdolnym, które będą miały charakter powszechny.

Do zadań realizowanych ramach projektu należy zbadanie:

- istniejącego systemu wspierania ucznia zdolnego, czyli kompleksowa analiza rozwiązań systemowych w zakresie pracy z uczniem zdolnym, ze szczególnym uwzględnieniem dobrych praktyk stosowanych zarówno w Polsce, jak i zagranicą,
- opracowanie założeń systemowych wspierania ucznia zdolnego, polegające na przygotowaniu propozycji zmian legislacyjnych (w szczególności o charakterze organizacyjnym i finansowym), których celem jest zapewnienie systemowej pracy z uczniami zdolnymi.

Projekt zakłada również wdrożenie systemu pracy z uczniem zdolnym, w tym między innymi upowszechnianie dobrych praktyk w zakresie wspierania uczniów szczególnie uzdolnionych, publikacje poradników dla uczniów i osób zaangażowanych w proces rozwoju uzdolnień dzieci i młodzieży.

Istotnym komponentem projektu są działania promocyjno – informacyjne, mające na celu zwiększenie wrażliwości społecznej na specjalne potrzeby edukacyjne uczniów szczególnie uzdolnionych. Koncentrują się one obecnie wokół działań związanych z ogłoszeniem roku szkolnego 2010/2011 - Rokiem Odkrywania Talentów.

Na stronie internetowej www.roktalentow.men.gov.pl promowane są pozaszkolne „Miejsca odkrywania Talentów” oraz „Szkoły Odkrywców Talentów”. Została stworzona ogólnopolska mapa szkolnych i pozaszkolnych miejsc odkrywania talentów, tj. miejsc, gdzie obecnie możliwe jest rozwijanie uzdolnień dzieci i młodzieży.

Umieszczenie szkoły lub placówki na tej mapie jest ściśle związane z przyznaniem przez Ministra Edukacji Narodowej tytułu „Miejsce Odkrywania Talentów” lub „Szkoła Odkrywców Talentów”. Działania te z pewnością zmierzać będą do wymiany dobrych praktyk między wszystkimi wyróżnionymi szkołami lub placówkami. Pomoże to również w dotarciu do nich potencjalnie zainteresowanym uczniom, wraz z ich nauczycielami, a także rodzicami.

Oprócz wspomnianych wyżej działań, zaplanowanych na lata 2010 - 2013, w 2010 roku w celu podniesienia efektywności kształcenia uczniów ze specjalnymi

potrzebami edukacyjnymi, wprowadzono zmiany w przepisach, które podkreślają indywidualne podejście do dziecka potrzebującego wsparcia w rozwijaniu zdolności i zainteresowań czy pokonywaniu trudności, udzielanego jak najbliżej miejsca edukacji - w jego przedszkolu, szkole lub placówce. Wśród uczniów wymagających w szczególności objęcia pomocą psychologiczno-pedagogiczną w procesie kształcenia i wychowania wskazano również uczniów szczególnie uzdolnionych.

Wyrażam przekonanie, że wskazane powyżej działania Ministra Edukacji Narodowej - w tym również w ramach realizacji projektów systemowych - oraz nowe regulacje legislacyjne, zarówno już przyjęte, jak i projektowane, będą służyły stworzeniu rozwiązań o charakterze systemowym i upowszechnieniu możliwości efektywnej pracy z uczniem zdolnym.

Z wyrazami szacunku

W/Z MINISTRA
SEKRETARZ STANU
Krzyszyna Szumilas
Krzyszyna Szumilas